

Fodring i klimastalden

- Hvad virker bedst efter udfasning af zink
- Erfaringer fra udlandet med alternative afgrøder.

v. Jens Korneliussen

Januar / Februar 2023

Det skal I høre om

- Det begynder i farestalden
- Foderblandinger indtil 30 kg
- Vigtigt omkring fodring

Udlandet:

- Er det nemmere i udlandet?
- Hvordan arbejder de med smågrisefodring.

Det begynder i farestalden

Forudsætning nr. 1 – Solide grise fra farestalden.

- **Grisene skal æde tørfoder inden fravænning.**
 - Gerne samme blanding som lige efter fravænning
 - 4-5 fodringer om dagen – frisk foder
 - Mælkeanlæg skal være slukket de sidste dagen inden fravænning.
 - Personale i farestalden har en nøgleposition

Startfoder - eksempel

Ingredienser :

Hvede

10% Byg

2-3% olie/Fedt

8-10 % Vallepulver, Mælkepulver Laktose

1-2,5% Kartoffelprotein

Sojaproteinkoncentrat, HP300, AX3, AS530,
Provisoy.

(Plasma)

(Fiskemel – max 6% pga. PFAS)

Fiberkilde: Arbocel - Opticel

Syrer

- F.eks. 0,50% benzoesyre
- F.eks. 0,60% calciumformiat

Evt. Andre additiver. (BioPlus YC, Toxinbinder
m.m.)

Indhold pr Fesv:

125-130 gram ford råprotein

(mit spænd p.t. 115-140)

5,00 gram calcium

3,25 gram ford fosfor

(Availa Zink)

(Naturlig E-vitamin)

Indkøbt startfoder til de mindste 10-20% af grisene

- Super blanding med varmebehandlet korn og Blodplasma evt. ekstra mælkepulver
- Giver mulighed for billigere startblanding.
- Typisk 0,5-1,0 kg Super blanding og 4-5 kg startfoder pr gris =
 - Optimal start
 - God økonomi.

9-15 kg blanding - eksempel

Ingredienser :

Hvede

20% Byg

10% Sojaproteinkoncentrat, HP300,
AX3, AS530, Provisoy, EP200.

Sojaskrå

1,5-2,5 % olie/Fedt

Syrer – efter behov

- F.eks. 0,50% benzoesyre
- F.eks. 0,50% calciumformiat

Evt. Andre additiver. (BioPlus YC,
Toxinbinder m.m.)

((Fiskemel max 4% PFAS))

Indhold pr Fesv:

135-140 gram ford
råprotein

15-30 kg blanding - eksempel

Ingredienser :

Hvede

15-25% Byg

Sojaskrå

1,0-1,2 % olie/Fedt

Syrer – efter behov

Evt. Andre additiver.
(BioPlus YC, Toxinbinder
m.m.)

Indhold pr Fesv:

145-150 gram ford
råprotein

(mit spænd p.t. 140-
158)

Vigtigt omkring foder

- Høj foderhygiejne og tørre stier
- Hyppig fodertildeling de første 7-10 dage (trug / gulv)
- (Opblødt foder elektrolyt vand i første uge – pas på fugt)
- Syretilsætning på drikkevand (en syre der øger drikkelysten)
 - MS Unitek – gode løsninger med flerstrengt vand anlæg
- Hurtige faseskift – især ved de største grise ved fravæning = hurtigere på "normalt" proteinniveau og billigere foder.
- Systematisk opfølgninger på justeringer i foder og andre tiltag.
 - Whiteboard eller "Sort bog"
- Vejehold/gennemløbsvægte er guld værd – her kan man se respons på tiltag.
- Samarbejde dyrlæge + foderrådgiver – det er her vi er kommet længst.

Er det nemmere i udlandet?

Ud fra dem jeg kender til

- **Større besætninger – flere sygdomme = udfordring**
- **Store sektioner – én silo pr sektion = vanskeligere faseskift.**
- **Det er ikke lettere at skaffe folk til at passe grise.**
- **De tager udfasning af Zink alvorligt – (inden for EU)**
- **Flere har egen mindre foderfabrik = adgang til flere råvarer end typisk dansk hjemmeblander.**
- **Stor variation i proteinindhold i korn.**
 - I tørkeområder er der ekstremt højt indhold af protein i korn.
- **Højere indhold af toxiner i korn – især majs**

Hvordan arbejder de med smågrisefodring?

Foderfabrikker

- **Flere råvarer.**
 - Dyr sojaprotein til små grise – billigere til de større
 - 2 typer mælkepulver - dyr og billig.
 - Solsikkeskrå væsentlig billigere end soyaskrå – 2-5% til større grise.
 - Test af fordøjelighed af sojaskrå og senere solsikkeskrå.
 - Nogle tilsætter aminosyrer enkeltvis = vi kan afpasse til præcist indhold løbende.
 - Mulighed for tilsætning af tilsætningsstoffer enkeltvis i test. F.eks. Fibre, BioPlus YC, avancerede syre, Hemicell m.m.
 - Har altid en blanding til de mindste 10/20% af grisene
- **De har udstyr til proteinmåling i korn = der kan løbende justeres til præcist indhold af protein i foderet.**

H ***high protein *** with benzoic acid via premix ***

Step 1 : 144,3 dig. protein 16,00 % Soya + 25,0% barley

Step 2 : 147,3 dig. protein 17,00 % Soya + 24,0% barley

Step 3 : **150,3** dig. protein 18,00 % Soya + 23,0% barley -current level

Step 4 : 153,3 dig. protein 19,00 % Soya + 22,0% barley

+/- 1% protein as is wheat (15,4 now) = +/- 1,0% Soya

+/- 1% protein As is in barley (11,5 now) = +/- 0,7% Soya

+/- 1% protein as is in maize (7,0 now) = +/- 0,4% Soya

Kode	Navn	Pct	Amount
75559-K12	Wheat 2022 15,4 p asis / 90,0DM	32,230	32,230
75559-K02	BARLEY, 11,5 p asis / 89,0 DM	23,000	23,000
75559-K31	MAIZE 7,0% p asis	16,000	16,000
0283-sx-SR	Sugarbeet pulp dried - high value	2,000	2,000
612-0-SR	Soya bean meal 46,1 Pasis	18,000	18,000
75559-R13	H P3-4 mix (1% in formula)	1,000	1,000
0805-S-SR	Swine fat 92% FA / 15% FFA	1,600	1,600
75559-md08	H premix 16-29 kg 30092022	6,170	6,170
		100,000	100,000

Hvordan arbejder de med smågrisefodring?

Store sektioner – én silo pr sektion = vanskeligere faseskift.

Tidlig/rettidig faseskift = stor effekt på bundlinjen og den har de respekt for!

- **Omlægning til flere faser pr sektion.**
- **Manuel fodring af de mindste grise indtil flere faser er mulig.**
- **Er ikke bange for opblødt foder, selv om det giver mere arbejde.**

Hvordan arbejder de med smågrisefodring?

Én faktor ad gangen!

- Vi laver en plan for test af ændringer – én ad gangen
- Lader det kører f.eks. en måned
- Opfølgning – virker det / virker det ikke. Der noteres flittigt, hvad der sker i forbindelse med en ændring – ”den sorte bog”
- Vejehold bruges – gennemløbsvægte på vej.
- Det er guld værd for os som rådgivere!
- Det tager måske længere tid at komme i mål, men til gengæld ved vi mere om respons af tiltag – bundlinje.

Er det lettere i udlandet?

Nej – de har de samme udfordringer som i Danmark

+ lidt flere: ASF, protein i korn, toxiner, flere sygdomme, vanskelig fasefodring.

- Nogle råvarer dyrere – mindre konkurrence. Ses især på mineralblandinger.

Men mange har en meget professionel tilgang til tingene.

- Systematisk vurdering af tiltag : Indsats – respons.